

Biblioteca estense universitaria

Largo S. Agostino 337

I-41121 Modena MO

Tel ++39 + 59 222248

Fax ++39 +59 230195

b-este@beniculturali.it

<http://bibliotecaestense.beniculturali.it>

misc.ferr.mor.76.19

BENDINELLI, ANTONIO

De syllabarum quantitate commentariolum

Gadaldini, Modena 1554

Img: V. Negro, 2009

R. BIBLIOTECA ESTENSE

Misc. Ferrari Moreni

76

19

L

30

1782

1782

1782

1782

1782

Il Sigonio ebbe una calda
contesa con Antonio Beadivelli
Lucchese, che in Modena era
professore di Grammatica.
Camillo Coccapani Caspigliano
volle professare di Lingua Gre-
ca nell' università di Padova
aperta stata nel 1570. chiamato
professore a Racenza a prefe-
renza del Beadivelli, questi
sparebbe ed era inquisito e
contro il Coccapani, e staccò
in Modena 1570. e vendette
una ^{la vita del Sigonio} fiamma critica, col titolo:
= Errata Beadivelli in P. Cor-
nelii Scipionis Asiniani vita =
Di Vabazchi: Storia della Lett. Ita-
liana T. VII. Parte III. pag. 833
Di Gio. Francesco Farvan' moroni
senza nel maggio 1855.

AN

DIN

S

MV

ANTONII BEN

DINELLI LVCENSIS DE

SYLLABARVM QVANTI,

TATE COMMENTARI

OLVM.

MVTINAE APVD ANTONIVM
GADALDINVM M D LIII

P Hæbo sacra cohors, opus hoc tibi nunc damus,
unde

Quæ sit longa scias syllaba, quæq; brevis
Et resonare queas puerili gutture carmen
Dulce, per undenos emodulata pedes.
At si pieridum chorus aspirauerit olim,
Pandemus late totum Heliconæ tibi.

Lazari Labadini Placentini carmen.

Vix docuere prius quod pene volumina mille,
Efficit hic clarum, perspicuumq; liber.
Perlegat hunc, cuiusq; placent Heliconia sacra,
Et lepidum carmen condere doctus erit.

Nicolai Putei Placentini carmen.

Ad sua cum iuuenes ne Stigia ferre uideres
Sacra per obliquas Calliopea uias.
Hunc librum errantes miserans distulit, ad undas
Aonias, rectum quo patefecit iter.
Bendinellus eum exceptum uulgauit, Hetrusci
Bendinellus honos, fama, decusq; soli.
Inuide i um tãdem uanos compefce latratu,
Hic nihil est, merito quod lacerare queas.

ANTONIVS BENDINELLVS

Lucensis Herculi Nouariensi summa
mæ expectationis Adoleſcētulo.

S . . P . . D . .

Ogitandi mihi poſt tuum à no-
bis diſceſſum Hercules chariſ-
ſime, quo potiffimū pignore,
qua ve ingenii induſtria meam
erga te charitatē teſtarer: illud
in mentem venit quod etiam, viuo patre tuo
Georgio nobiliſſimo, atq; optimo viro, cu-
ius cineri, atq; oſſibus quantum meritiſſimo
debeam, pro innumerabilibus eius in me of-
ficiis intelligo, tibi ſæpe pollicitus ſum, vt ali-
quid de ratione artis Metricæ conſcriberem.
Ignarus enim non eram, quantum vtilitatis
eſſet allatura ſyllabarum quātitatis ſcientia.
quæ quidem tantum abeſt, vt vtiliſſima non
ſit vt anceps ſyllabarum nihil auribus dignū,
nihil niſi barbarum proferre poſſit. Quare
hoc tibi de ſyllabarum quantitate commen-
tariolū dicamus, ad tuam, cæterorumq; ado-
leſcentulorum vtilitatem quam breuiſſime
lucubratum. in quo ſi plurimum operæ labo-
risq; conſumpſeris te vtili munuſculo dona-
tum, quam primum cognoſces. per magnū

enim interest in omnibus artibus , qualis
primus aditus sit , quibusq; principiis
ad altiora tibi gradum facias. Va/
le. Mutina Cal. September.
M. D. XLII.

AN

Ha
cal
Co
Vri
Co
M.
Mu
po
cal
pro
K P
X. Z
Vo
AV
pro
scri
H
cra
op

ANTONII BENDINELII DE
Syllabarum Quantitate
Commenrariolum.

Litera est pars dictionis indiuisibilis, à lineaturis dicta. Literæ, quibus utimur, sunt duæ, & viginti. A. B. C. D. E. F. G. I. K. L. M. N. O. P. Q. R. S. T. V. X. Y. Z. Harum quæ per se ipsas proferri possunt, Vocales appellantur. quæ non, nisi cum aliis, Consonantes. Vocales quinquæ, A. E. I. O. V, Utimur etiam Y, Græcorum causa nominû. Consonantes sunt sexdecim, B. C. D. F. G. K. L. M. N. P. Q. R. S. T. X. Z. Quæ diuiduntur in Mutas, & semiuocales. Mutæ dictæ, quarum potestas sine vocali socia nulla esset. Semiuocales vero, propterea quod aliquam haberent pronûciationem. Mute sunt octo. B. C. D. G. K. P. Q. T. Semiuocales octo. F. L. M. N. R. S. X. Z. Ex quibus duæ sunt liquidæ L. & R, ex Vocalibus quatuor conficiuntur Diphthongi AV, EV, AE, OE, AV, & EV, scribuntur & proferuntur: vt Aula, Euterpe. AE, & OE, scribuntur, & nō proferuntur: vt Sæpe, Fœnû. H non est Litera, sed aspirationis nota, id est, crassioris spiritus, atq; in carmine nullius esse optestatis docemus, tametsi alii aliter.

Vocalis brevis vnius est temporis.

Vocalis longa duum.

Quaę consonans dimidio constat tempore
quaę duplex vnico.

Duplices sunt X. & Z. DE VERSV

Qui de versuum ratione, deę pedum quanti-
tate adhuc conscribere, multa versuum mul-
taę pedum genera constituere, nobis vero,
qui vel maxime breuitati studemus, aliis ro-
rum hoc negotium delegantibus, cum Hexa-
metro, & Pentametro res erit, cumę illis
pedibus, quibus in his duobus vrimur scilicet,
Dactylo, Spōdeo, Anapaesto, Proceleusmatico

DE PEDIBVS. (co

Dactylus conflatur ex prima syllaba longa,
& duabus breuibus

Spondeus ex duabus longis. (ga.

Anapaestus ex duabus breuibus, & vltima lō/
Hunc pedem, cum semel Virgilius extra om-
nem inuidiæ aleam positus, vt imperum, flu-
xumę fluminis rapidissimi, de quo agebar,
exprimeret, vsus sit, ab Heroico penitus able-
gandum cēseo. admiratione enim id magis,
quam imitatione dignum iudicandum est.

Proceleusmaticus ex quatuor breuibus cōstat
in illis Vergilianis (locis enim decem. & sep-
tem (vt Erythræus ait) huiusmodi pede vsus
est, octies in prima sede, in secūda semel. octi-
es in quinta) Genua labant: Abietibus iuue-

nis: T
Prob
posse

Hexa
dibus
cylu
quin
trium
ac m
lang
locar
Char

Tu n
de Si
Confi
spexi
Hi v
à duc
dere

Pent
tur p
& spo
diffe
spōde
& sy
dacty
pes c

nis: Tenuia neclanæ, & aliis Terentianus
Probus, & multi alii in dactylum conuer-
posse, facta secunda vocali consonante, affir-

DE HEXAMETRO. (mant.

Hexametrum dictum, quia sex absoluitur pe-
dibus. Pedes in Hexametro præcipui sunt da-
cylus & spondeus: propria dactyli sedes est
quinta, spondei sexta: in cæteris locis ad arbi-
trium ponuntur. quanquã cum rei grauitas,
ac maiestas significanda erat, aut mæror, &
languor etiam in quinta sede spondeũ poetæ
locare consueuerunt: vt in his. (tũ.&

Chara deũ soboles, magnum Iouis incremẽ-
Tune ille Aeneas quem dardanio Anchisæ.&
de Sinone maximũ læguorem præ se ferente.
Constitit, atq; oculis phrygia agmina circum
spexit.

Hi versus spondaici appellantur. Hexametru
à duodecim syllabis vsq; ad decẽ & septẽ ascẽ-
dere potest, & continet viginti quatuor tẽpo-

DE PENTAMETRO. (ra/

Pentametrum dictum, quia quinque absolua-
tur pedibus. pedes in pentametro Dactylus
& spondeus. duo primi pentametri pedes in-
differenter ponuntur, vel duo dactyli, vel
spõdei. vel dactylus, & spondeus, vel contra,
& syllaba longa: reliqui duo sint perpetuo
dactyli, & altera syllaba longa. vt quintus
pes conficiatur: vt.

Om nibus, in uide, as, li uide, nemo tibi. A liter
etiam metiri potes, vt tertius pes sit spodeus,
& reliqui duo Anapæsti hoc modo.

Om nibus, in uide, as, li, uide ne, mo tibi potest
Pentametrum a duodecim vsq; ad quatuor/
decim Syllabas ascendere, & cōtinet xx. vel
xix. vel xviii. tēpora

DE HYPERMETRO

Hypermeter dicitur versus syllaba aliis ma/
ior, cuius abundārium sequens excipit, rati/
one Synalœphæ. à vocali enim sēper incipit:

AEn

& Hypermeter in vocalem, vel, m, desinit. in
vocalem. Substitit: subito erumpunt cla/
more, fremētesq; Exortantur equos. pro que

Outd

Met.

85.

xhor. in, m, Et tellus Circæa, & spissi littoris
Antiū. sequitur, Huc vbi quod raro accidit.

DE SYNALOEPHA.

Synalœpha in primis, & Ellipsis Scansioni
accidunt. Synalœpha fit, cum duabus vocali/
bus concurrentibus, altera in fine præcedētis
dictionis altera in principio sequentis, prior
quasi deletur: vt, Cartag' italiam contra, pro
Cartago italiam cōtra. neque hoc perpetuū
est: interdum enim non extruditur vocalis,
alia sequente. idq; raro, nisi in longa vocali
accidit, quætamen vt plurimum eadem re/
manet: vt in his. Arcebis auido pecori. armē/
raq; pascēs.

Euolat infelix, & fœmineo vlulatu. & aliis
amplius triginta locis. neq; mecum sentiunt

qui

qui in
vimin
habun
phā ag
perim
tanqu
quam
In his
nihil i
Flumi
O vtri
O ego
Egera
O imi
Heu v
Heu v
hoc fia
μ, η, υ e

Ellipsi
seque
vocali
pro m
neq; m
imita
Infig
Et for
cadit
fere se

qui in illo Virgilii. Seu lento fuerint aluearia
vimine texta. Et in illo Propertii. Eosdem
habuit secū, quibus est elata capillos, Synalœ
phā agnoscunt. Nam in verbo aluearia e non
perimitur, sede & a contrahuntur, & legitur
tanquam si esset aluaria, sic in eosdem tan/
quam si osdem scriptum esset.

In his etiam duobus ò, & Heu Synalœpha
nihil iuris habet, vt exemplis patebit.

Flumina amē syluasq; inglorius, o vbi cāpi.

O vrinam nocitura tibi pulcherime rerum.

O ego cū aspicerē dominam quā fortiter illic
Egerat a stabulis o Erythræa tuis.

O imitatores seruum pecus, vt mihi saepe

Heu vbi pacta fides? vbi connubialia iura?

Heu vbi nunc fastus, altaq; verba iacent. ūde
hoc fiat, si Hercules queris, per cæsurā Μοϋσῃ

μῆνῃ euenire scias de qua infra agemus.

DE ELLIPSI.

Ellipsis fit, cum dictione in M terminante,
sequente vero a vocali incipiente, m, cum
vocali superiori abiicitur: vt. Multill' et terris
pro multum ille & terris. aliquando etiam
neq; m, neq; vocalis abiicitur, quod ego non
imitaret: vt in illo Ennii. (mnii fānii.

Insignita fere tum milia militū octo. & Rhe/
Et formam contra positarum imagine coni.
cadit autem talis collisio (vt Erythræus ait)
fere semper in longam positione.

Geo.
4.
4 ad
Cynt

Ceor
Outd
i phæ
i rop
Lib. i
& 4d,
here:
Hora
Epi li
i ad
Mece
Oui. i
Iasō
i Phg

DE CAESVRIS.

Afficitur interdū Heroicus quibusdā casuris: quas Græci *κοῦρται* nos cæsuras vel incisa appellamus. quarum quidem vtilissima cognitio omnino in Heroico habenda est. Nam præterquam quod harum natura talis est, vt non solum vocalis natura breuis, cum terminans dictionem erit initium sequentis pedis, semper producit, quod ipsum maximū est, tamen si non imitandum, verum huiusmodi etiam versus ita pedes inter se implicatos, ac confertos habent, vt catenam quandam referant. Adde, quod in his, qui huiusmodi casurarum leuigatione carebunt, frustra aurium iudicio vteris.

Hæ sunt sex à numero pedum (à syllabarum qui dicunt, quam pueriliter, ipsi videant) nomina aucupantes scilicet, Monomimeres, Trithemimeres, Penthemimeres, Ephthemimeres, Enneamimeres, Hendecamimeres. id est quæ claudit dimidium vnius, trium, quinque, septem, nouem, & vndecim compressionum, id est pedum, vt exemplis parebit. sed hoc animaduertendum, quod in dimetiendis versibus in dactylicis compressionibus, duæ syllabæ correptæ pro vna longa, accipiuntur.

Monomimeres accidit, cum versus incipit à sola vocali, vel heu vt, *ò vtinam tales perducas improbe noctes* et

porp
4: bil

Heu vb
duobus
contra
tulam
hic, & in
citur vo
Trithem
syllaba
sequent
tremen
scisa à d
sequent
sura dus
sam, ali
comple
pedes c
quorum
diatā pa
triū, vt
Penthem
pedes sy
nans dic
tis pedis
Desine p
mus. hic
cipium
Ephthem
syllaba
hic meli

Heu vbi nunc fastus, atq; verba iacēt. in his
duobus exemplis, vt pater, nō fit synalœpha,
contra si sit monosyllaba dictio: vt. Si ad vi-
tulam spectes nihil est, quod pocula laudes.
hic, & in aliis similibus, per synalœphen abii-
citur vocalis præcedens.

Trithemimeres accidit, cū post primū pedē
syllaba abscisa restat terminans dictionem &
sequentem incipiēs pedē. vt Inualidus, etiāq;
tremens, & iam inscius aui. dus remanet ab-
scisa à dictione inualidus, & est principium
sequentis dactyli, & Trithemimeres hac cæ-
sura dus dicitur, hac de causa, quod si post ip-
sam, alia tot tempora addideris, quot ipsa
complectitur, ex omnibus simul poteris treis
pedes conficere vel dactilos, vel spondeos,
quorum trium pedum, cum hæc cæsurā dimi-
diatā partē temporum finiat pars dimidiata
triū, vt dictū est nuncupatur. & sic de aliis.

Penthemimeres, fit cum post duos primos
pedes syllaba item relinquatur abscisa, termi-
nans dictionem, & existens principium sequē-
tis pedis: vt,

Desine plura puer, & quod nunc instat aga-
mus. hic er restat finis dictionis puer, & prin-
cipium spondei.

Ephthemimeres, cum post primos tres pedes
syllaba æque remanet. Nam duo sunt genera
hic melior insignis et ore. or reliqua est absci-

Cuid
i i h e
dra
vir;
Egl.

Saty.
1.

sa à dictione melior, & est principium spōdei.
Enneamimeres, cum post quatuor pedes si/
mili modo syllaba, remanet: vt stipitibus du/
ris agitur sudibusue præustis. hic bus restat
finis dictionis sudibus, & principium dactyli.
Hendecamimeres fit cum post quinque pedes
syllaba abscisa remanet, quæ natura, vel posi/
tione longa sit. Iuuenalis tamen dixit, sed
libertinus prior est, prior inquit, ego su. neque
hæc cæsura cadere potest, nisi in versu in mo/
nosyllabum terminante: vt, Eole namque tibi
dium parer, atque hominum rex num restat
abscisa a dictione hominum, & est principium
spondei. atque hæc satis de cæsuris.

Hic demum notandum vltimam syllabam
cuiusque versus esse communem, sed ita, vt si
brevis sit. pro longa in Heroico omnino ha/
beatur: vnde fit, vt ab Heroici fine Trochæ/
us excludatur. quod Diomedes, Plinius, Be/
da, Sulpitius, Verulanus, Quintilianus, Doctis/
simus Iulius Cæsar, sentire videntur Addere
Erythræum, si sibi constaret.

DE SYLLABIS.

Syllabarum ratio triplex est, syllaba enim
aut primū, aut mediū, aut vltimū occupat lo/
cū. exemplū sit incuruiceruicumpecus, in est
prima, cus nouissima, quæ inter i & cus inter/
sunt, mediæ omnes dicuntur. Monosyllabæ
dictiones in vltimis syllabis adnumerantur.

Quæ pr
gnuscitu
lem, dip
regula,
Syllaba
vel plur
indiuert
tur: vt A
consona
exuro.
enim fit
positio
nantem
sonanti
præced
quens a
vel i, au
vt fiat p
vel pot
interpo
voces:
fluenta
scribæ
Iam m
Dulich
Talis fa
Passa V
Effode
semper

Quæ primum ergo occupat locum, octo cognoscitur modis. Positione, vocali ante vocalem, diphthongo, deriuatione, præpositione, regula, & exemplo. Compositione.

Syllaba positione longa cognoscitur, cum duæ, vel plures consonantes, tum in eadem, tum indiuisa dictione, vocalem breuem sequuntur: vt Arma, sagitta, at Regina, vel eadem consonans geminata: vt ecce: vel duplex: vt exuro. & i producitur inter duas vocales tunc enim fit duplex: vt maius peius, Troia. fit etiam positio quotiescunque dictio desinens in consonantem excipitur ab i vel v simplicibus consonantibus: vt at Iuno, at Venus. Sed si dictio præcedens in vocalem breuem desinat, & sequens a duabus consonantibus, vel duplici, vel i, aut v, non vocalibus incipiat: tantum abest vt fiat positio ad productionem, vt rarissime, vel potius nunquam nisi correpta reperiatur. Interposito enim interuallo non coniunguntur voces: vt spes italas: recalent nro Tyberina fluenta. & Lingmus, insani ridentes præmia scribæ (cynthos.

Iam medio apparet fluctu nemorosa Zacynthus. Dulichii famiique & quos tulit alta Zacynthus. Talis fama canit tumidum super æquora Xerses. Passa Venus, medio sic interfata dolore est. Effodere loco signum, quod regia Iuno. ne semper grammaticorum ambitio nobis odo-

AEn
12

Hor.
Ser. li
3 sas
An. 3
Cuid
epipe
Luc.
An. 1

randā sit, excusandāq; modo liquida cū muta
modo sibilus, modo tollenda aspiratio, quæ
ipsa & apud græcos āceps est. vel illa in victis
fina ratio est, si diphthongi finales (vt suo
loco dicam) non semper corripīūtur sequēte
vocali, sed poetarum arbitrato: sequēs syllā/
ba initio vocum, finem præcedentium non
mutabit. Neq; illud Iuuenalis remoueat. oc/
culta spolia & plures de pace triumphos, Nam
si bene casuras cognoueris, nō dubito, quin
idem, quod ego, iudicii sis habiturus. alia sub
est ratio, quam obrēta producat, vt in illo.
dona dehinc auro grauiā, sectoq; elephanto.
a producit.

Illud etiam considerandum fuit, liquidam
post mutam in eadem syllaba nō facere syl/
labam, quæ positione longa esse deberet, cō/
minem, sed permittere præcedētem vocalē
natura breuem vim suā retinere: vt in patre,
nihil mutant, sed patiuntur talem, tācūq; esse,
quāta fuerat ī pater. quod si vocalis natura lō/
ga sit, nihil muta et liquida efficiunt: vt ī ma/
tre, aratrū, delubrū, leuacrum simulacrum.

DE VOCALI ANTE VOCALEM

Vocalem ante vocalem in latinis dictionibus
breuem docemus, præter, i, vocalem in fio;
vbi, nisi sequatur e ante r: vt fierem fieri, Græ/
corū more (Græci enim in multis: vt io es, Ai/
aer. Dia Latria: naiades: Latini parcius fece

re) semper
In genit
vocalis
ei. si con
In genit
riuorum
unius, u
uiatione
uocalē,
sed hæc
isteius, v
græca r
nus in a
cū tamē
dū est si
In nomi
vero pr
priame
I in Dia
tur sepe
fortasse
diximu
consona
simplex
maius,
tuncq;
esse pos
mus V
consona

re) semper producitur.

In genitiuis, & datiuis quintæ declinationis si vocalis erit ante e, producitur e: vt diei speciei. si consonans corripitur vt fidei, rei, spei, In genitiuis quorundam pronominū, & relationalium in ius terminantibus: vt illius, istius, unius, utrius, i vocalis est cōmunis. causa breuiationis est in promptu, quippe vocalis ante uocalē, at productionis adhuc multos latuit, sed hæc fuit: olim sic pronuntiabātur, illeius, isteius, vneius, vt ereius, sic quasi diphthōgus græca remansit & longa fuit. quod Terentianus in alterius (olim enim altereius) seruauit: cū tamē cæteri corripere. quod sēper faciendū est sicut in aliis sēper producenda vocalis. In nominibus in eius, eia, eium, i est breuis, ē vero producitur: vt Aeneius cythæreus, priameius.

I in Diana est cōmunis in Cui, & Huic colliditur sapissime, vt quidā volunt. Sed melius fortasse erit consonans. nā in principio (vt iā diximus) sequente altera vocali fit simplex consonans, in medio indicatione composita, simplex: vt periurus: in simplici, duplex: vt maius, & in fine: vt in his duobus cui, & Huic, tuncq; monosyllaba sunt. cum etiā disyllaba esse possint, & V est vocalis. illud etiam addimus V semper esse simplicē, nūquā duplicē consonantem, in quo multi doctissimi viri,

607
OIS

quorum libri exant, mecum faciūt obīcier
fortasse quispiam prāteritum audiui. huic
quid respondeam habeo mediam syllabam
illam sua non consonāris natura producere.
sic in ouum quod non euenit in oue.

In deinde, deinceps, dees, deest, dehinc, deor
sum, dii, diis, seorsum, & in compositis à semi:
ut semianimis semihomo, semiuustus, & in
genitiuis terminantibus in duo ii, vel ei: ut
clusii, peculii, tugurii, Thesei, pmethei: & in
accusatiuis in ea, ut Orpheia, Typhoea, fit sy/
neresis. cōtrahuntur enim duæ vocales natu/
raliter diuisæ in vnam, vel abiicitur altera, ut
quidam uolunt, & reliqua producitur, sed ne
hoc quidē perpetuū est. In nominibus barba
ris i ante a corripitur: ut Eliia, Matthias, Tho
bias. A uero ante e producitur ut Israel, Mi/
chael Raphael, & similibus.

In principio Græcorū atq; Hœbreorū nomi/
num sēper est vocalis: ut Iacobus, Iacob, Ias/
pis, Iapis, Iesse, IESVS, Iulus, Ioseph, Ioan/
nes, Iapetus in Iaspide aliquando fallit.

DE DIPHTHONGO.

Diphthongus est duarū vocaliū vim suā retin
etiū in eadē syllaba cōplexio a dis idest bis, &
α θ ο γ γ ς sonus. quasi duarum vocaliū sonus.

Diphthongus in latinis dictionibus (in Græ
cis enim & sequente consonāte, & uocali pro
ducitur: ut Accacus) sequente cōsonāte lōga
est

est. ut æras. Phœbus aula. sequēte vero uocali
in eadem dictione brevis est modo cōposita
ut præuro, & semel in hac simplici mœntis. in
diuersa ad poetarum arbitriū relinquitur, ut
Insulæ Ionio in magno: quas dira celano.
tamen si Terentianus creticum esse contendit
Glaucō & panopeæ, & Inoo, Melicertæ, Im/
plerunt montes, fierunt Rhodopeiæ arces.
Ardea crustumeriq; , & rurrigere antennæ.
Sæpe tamen per synalœphen, sequente dicti/
one a uocali incipiente extruditur.

DE DERIVATIONE.

Deriuatas cognosimus syllabas ratione pri/
mitiuorū, deriuata enim primitiuorū naturā
sequuntur donum producit primā deductum
a dono, donas, habenti primā pductā. excipi/
untur tamen nonnulla primam producentia,
ā breuibus deducta, & nonnulla contra. quæ
omnia ab iis, q; nihil intentatum relinquere
professi sunt, petere poteris.

DE PRAEPOSITIONE.

Præpositio quanta per se fuerit, tanta erit in
cōpositione, A longa est, sic in auello. E item
sic in euado. Ab, ad, ob. sequente cōsonante
producuntur: ut absūm, addo, abdo, aliter
coripiunt: ut abesus, adesus, obeat. sin cū iacio
cōponātur, modo p longis, modo breuibus
habentur, cū. n. gemino i i scribūt, pro lōgis:
cum ynico, pro breuibus, quā etiā regulam

An 3
Geor
Ge 4
Æne.
7.

A. E.

Ab.
Adi.
Ob.

B

In cū
uel
Cō

sequitur in & cum; quæ, ait Quintianus, si iū-
gantur verbis, ab f, & s incipientibus, produ-
cuntur, & hanc suā regulā Ciceronis autoritate
confirmat. sed Stoa (pace tua dixerim) Cice-
ronem non intellexisti. nā Cicero nō de quāti-
tate in, aut cum ibi agit, sed de prima illarū
vocū syllaba cū quibus iunguntur hæ præpositi-
ones: deq; ea nō quatenus longa natura, aut
brevis sit, sed quatenus in prolatione acuto
accentu sublata producitur. verba Ciceronis,
pro ea, quā assequi studemus, breuitate, præ-
termitimus. locus in libro orator inscripto,
codice aldino car. ccxii. a. est, hoc tantū nos
addimus, cū ab f, aut s, cōiunguntur, fiūt natu-
ra longæ propter naturā posite consonantis:
vt infelix, insolens, confido, consolor: aliis po-
sitione: vt indigena, & similibus.

DE. De natura producitur, ita in compositi-
one: vt depono sequente vocali brevis est:
DI. vt dehinc.

DI vbiq; lōga est, nisi in dirimo, disertus, & in
Græca voce dilēma, quæ tamen non ex di (vt
grammatici dicūt) cōposita est, sed *dis* quod
est bis, *διμυα* captiūcula, quasi biceps captiun-
cula, præ cū simplex, tū composita pducitur,
vt præ se portans præfatus diuos. sequente
vocali corripitur: ut præire præiustus,

Pro. Pro præpositio semper producitur: vt pro re
pauca loquar. in compositione in græcis di-

erion
logu
cella
profi
profu
est cō
pello
Re se
quād
tius o
ra po
redd
repe
Se se
cali o
Cōp
mod
cogn
gā ac
cōpo
vt si
seas o
sylla
excip
agni
ledic
nubo
duce
pate

etionibus pro ante corripitur vt plectus, pro-
logus, propheta. in latinis i his breuis est, pro-
cella, procio, probatus, profugus, profugio,
proficiscor, pronepos, proteruus, profans
profundū, prophari, professus, profusus. in his
est cōmunis, propino, procuro profundo pro-
pello propago. in ceteris omnibus longa est,
Re sēper cōposita breuis est, excipitur refert Re.
quādo vtile esse significat: tūc enim ex re po-
tius componi videtur. fit etiā longa gemina
ta poetarum arbitrata eadem consonante: vt
redducit reppulit, repperit, rettulit, à reduco,
repello, reperio, refero.

Se semper producit: vt seduco, sequēte vo-
cali cōtra. **DE COMPOSITIONE.**

Cōpositione dignoscitur prima syllaba hoc
modo. si clāre est in verbo pono po quāta sit,
cognoscas ex eius cōposito præpono, po lon-
gā accentu monstrante. contra c i erit dictio
cōposita, id est erit reducēda ad primā formā
vt si nescis in verbo illudo quāta sit lu cogno-
scas ex simplici ludo, lu longā, tanta enim est
syllaba in cōpositis, quāta erat in simplicibus:
excipiuntur innuba, pronuba, deihero, peiero,
agnitus, cognitus, infio, suffio, causidicus, ma-
ledicus, penultimā corripiētia. cum tamen à
nubo, iuro, notus, fio, dico, descendant pro-
ducentibus primā. Cale, labe, lique, made,
pate, stupe, treme, cum facio composita cor-

ripiunt e: vt calefacio, labefatio, liquefacio pa-
refacio, stupefacio, tremefatio.

I in cōpositione tam latinarū, quā græcarum
dictionū corripitur, modo terminet primā
partē compositionis, fixūq; maneat: vt biceps
bidēs, bifidus, bilix, biduū, semiuir, sesquipes,
triceps, triuū, tridens, triduū, trifidus. & alia
multa. Terentio in Andr. producit biduum,
& triduum, ait. Nihil hercle, aut si adeo, bidui
est, aut tridui. excipiuntur hæc propter decli-
nationis varietatē: quanticunq; quantiuis, tā-
tidē, tanticunq; & similia, itē matricida. meri-
dies, ibiq; ibidē, vbiq; vbicunq; vbiuis. quo-
rum nōnulla cōmunia dicit Quintianus quē-
admodū etiā sunt quotidie, quotidianus.

O item in cōpositione terminans primā par-
tem corripitur: vt Dorothea, Samothracia,
Timotheus, & similia, hæc excipiuntur Geo-
metra, Gæolophus, Lagopus, Leucopetra
Theophilus, Theophila. DE REGVLA.

Regula varie cognoscitur prima syllaba. nā
omne præteritum disyllabū primā producit,
cū omnibus ab eo deductis: vt legi, legeram:
vidi, videram, & cætera. excipiuntur bibi,
dedi, fidi, scidi, steti, tuli, & composita.

Omnia præterita geminata primā corripit
vt cecidi, momordi, totondi & similia. cæte-
rorū vero præteritorū non alia est quātitate:
ac præsentis indicatiui: vt amo, amaui, ama-

uerā. ex
pono,
Omne
eo ded
Tollun
tatum
Exéplu
regula
primis
vt si in
mo G
vt mo
plurin
vt cum
fugias
Mediā
one, e
go, re
vocali
bæ co
cōmo
derun
hic re
Illud
dū fui
or, aq
positi
æ. in

uerā. excipiuntur coegi, posui, potui. à cogo,
pono, possum producentibus primam,
Omne supinum disyllabū cum omnibus ab
eo deductis primā producant: vt esum, motū
Tolluntur citum, datum, itum, litum quitū,
tatum, rutū, statū. DE EXEMPLO.

Exēplum quo syllaba cognoscitur deficiente
regula, est spectata poetarū authoritas, quo ī
primis, mediis ac vltimis syllabis cōfugimus.
vt si in filer quāta sit si, ignoras. discēs: ex pri/
mo Geor. Vergiliū esse breuē. Curua tenent
vt molle filer, lentæq; genistræquare tibi quā
plurima carmina memoriæ erunt mandāda,
vt cum opus fuerit, deficiente regula, quo cō
fugias, habeas. DE MEDIA SYLLABA.

Media syllaba sex cognoscitur modis, positi/
one, exemplo, vocali, ante vocalē, Diphthon/
go, regula, accentu. positione autē, & exēplo,
vocali ante vocalem, diphthōgo mediæ sylla
bæ cognitio haberi potest, vt primæ, iccirco
cōmodius (si quæ ibi diximus memoria exci
derunt) abste eo recurri potest quam à me
hic repeti.

Illud hic appingā, quod antea fortasse dicen
dū fuit. V post G. Q. V. & S: vt in lingua, loqu
or, aqua, vua, vuidus, suadeo, suetus, & in cō
positis, malesuada, cōsuetus, vim litere aītte
re. in quibusdā tamē, sed raro, fit vocalis.

DE REGVLA VOCALIVM

B 3

IN MEDIIS SYLLABIS.

A in mediis ante G, & V consonantem produ-
citur antea: et corripitur.

E ante C, D, L, M, N, T, & V consonantem, pro-
ducitur antea: et corripitur.

I ante Q, & V producit, ante ceteras corripit.

O ante S, & T, producit, ante ceteras corripitur.

V corripitur ante B, F, L, P, & V consonantem,
ante ceteras producit. nō te fugiat esse nō
nullas exceptiones, quæ ab aliis tibi petendæ
sunt. nobis satis superq; sit p̄ instituto nostro,
viam compendariam indicasse.

DE REGULA IN NOMINVM

Ac Verborum Crementis.

Cremētum in nomine, p̄nomine, participio
dicitur excessus obliquorū supra nominatiuū
cuius vltima vocalis inter declinādū sit penul-
tima, vel antepenultima: vt puer, pueri: duo,
duorū. Sed quoniam p̄ma declinatio in singu-
lari nullo affecta est cremento, neq; quarta:
nisi i dario habenti vocalem ante uocalē, de
quo iā in prima syllaba dicū ē. ab aliis decli-
natiōibus auspicādū erat. sed quia cū longum
esset, tū ē qd haud facile cōlecti potest, silē-
tio p̄teritū cēsui. de cremēto igit̄ plurali
dicē n̄ videt̄. In cremēto plurali nomina
a, e, & o p̄ducūt: vt musarū rerū, duorū I, ve-
ro, & V corripitur, vt paribus, artibus.

DE CREMENTO VERBI.

Cremētū i verbo dicit̃, cū vltima vocalis secū
dā p̃sone singularis idicatiui declinādo sit pe
nultima, vel ātepenultima.

At in verborū cremento pducit̃: vt amamus,
legebamus excipit̃ do, & cōposita in primis
cremētis (in aliis enim pducit̃: vt dabamus)
corripientia: vt damus, circundamus, pes
fundamus.

Eitē i vtroq; cremēto: vt amemus, amare
mus. excipit̃: q̃bus post ponit̃ r: tūc n. cuiuscū
q; modi tertiā cōiugationis (exceptis q̃busdā,
quibus est re, āte re, vel ris: vt legeris) corripit̃
ū: vt legor, legeris, legere, legerē legerā lege
rī, legero, sic amauerā, & cetera. sic amaberis,
amabere.

I i p̃mis verborū quartā & que pducit̃: vt au
dimus, audire. ibā, ibo. itē prateritū i iui: vt la
cessiui, laceffiuerā. imus vero in omni prate
rito corripitur: vt laceffiuius petiuius. de
prateritis & futuris subiūctiui satis i vltim is.
Producit̃ ē hēc i imus itis: vt velimus, velitis
simus, sitis nolimus, nolitis. possimus, possitis.
O producit̃: vt amatore. V, corripitur: vt vo

DE ACCENTV.

(luimus

Accētus est modus syllabæ, id est mēfura ppo
sitæ rei, vel accētus est eleuatio, vel depressio
vocis. accidit autē, vt dictio sit monosyllaba,
ṽ disyllaba, ṽ polysyllaba. oīs dictio mono
syllaba natura breuis, vel positione lōga ac

ēctū acutō insignit: vt mel mōs, mox: si longa
erit hiatura, circūflexu: vt mos. dissyllabæ ve-
ro prima accētu afficit, si erit longa, & vltima
breuis, circūflexo: vt mater: sin contra acuto:
vt Pr. polysyllabarū autē si penultima erit lō-
ga, eadē (sola. n. syllaba lōga circūflectit (cir-
cūflexo decorat: vt Romanus: sin cōtra, acu-
to: vt Romani. si penultima erit breuis, ante
penultima acuitur: vt littora, littoribus.

DE VLTIMIS SYLLABIS.

Vltima syllaba tribus cognoscitur modis. po-
sitione: vt amār nox: diphthōgo: vt, musq̃, heu
regula: vt infra. quāquā cōplecti difficile est.

Nomina in A: exceptis ablatiuis singularibus
primę: vt musa: & vocatiuis à nominibus grę-
cisi as lōgam vt ò A Enea: & Mna monosyl-
labum productum per omnes casus: sunt cor-
ripienda: vt arma, poeta, prata.

Nomina in ginta: vt triginta cōmunia sunt.
Virgilio. n. sēp pducūt, aliis q̃doq̃ corripit.
in gēta vero corripieda. Verba in A. vt ama,
cāta: itē prępositiōes: vt extra, intra: & aduer-
bia: vt ātea, cōtra, pducūt. ita vero, puta, q̃a
& alleluia corripit. itē iteriectio eia. Mono-
syllaba i E. vt me, se, re, & ne p nō producunt.
Ne pro an, que, & cōposita: vt quisq̃, ve, & ce-
pte, syllabicę adiectiones corripuuntur.

Polysyllaba autē vt, legere, mare, corripit.
accipienda Gręca i E. vt, Achate, Achille, Cal

pe, H
utra
nibus
ducta
iucun
Abla
meri
terti
be V
Age,
pe, p
inde,
Secu
cūda
I fini
moly
habē
poste
apud
rio co
plus
Dati
flexio
daph
O fin
sto. p
ponu
ui in
venia

pe, Helene, Hercule, Penelope, Tysbe: itē ne-
utra pluralia, vt cete, tēpe: & aduerbia a nomi-
nibus adiectiuis, quæ vel intēdi possūt vel nō,
ducta: vt docte, pie, pulchre. & superlatiua, vt
iucundissime, suauissime.

Ablatiui quintæ: vt die, cū cōpositis: vt hodie,
meridie, pridie, postridie, quotidie & vnus
tertię, fame pducūt: itē q̄are ferme, & ohe. Ta-
be Vergilio corripit̃ aliis nōnūquā producit̃.
Age, bene, & male, mage p̄ magis, nōne sæ-
pe, p̄sape, & quæ intētionem nō recipiunt. vt
inde, mane, corripit̃ur. fere est cōmune.

Secundæ p̄sonæ singulares impariuorum se-
cundæ cōiugatiōis producūtur vt doce, mane.
I finita pducuntur: vt, amauī, legī, ibi, mihi,
moly, nisi, q̄si, sibi, vbi, tibi, finalē cōmunem
habēt. sed prima omnino debet corripī. Nisi
posteriore pducta apud Terētiū frequenter.
apud Vergiliū nunquā item abi verbū Teren-
tio corripitur haud raro. Vigilabis lassu'. hoc
plus facies. PH, abi sis nihil dicis.

Eun-
nuch
act. 2

Datiui & vocatiui græcorū tertiæ apud nos in-
flexionis corripit̃ur: vt, amaryllidi: daphnidi
daphni, phyllidi, di phylli..

O finita monosyllaba pducunt̃: vt do, flo, no,
sto. pluriū vero syllabarū voces ad arbitrium
ponuntur: ut amo, amādo, ambo, & vocati-
ui in o (nisi a nominibus græcis fœmininis
veniāt: ut o clotho) vt o Cato. corripuntur

scio cum compositis, & duobus. *H. anobis H. an*
Datiui, & ablatiui in o pducuntur: vt dño, tēplo.
Ego corripitur maxime patri poetarū. pducit
Statio. Catullo. Cornelio Gallo, Iuuenali. sed
ego corripere, nā nō deest causa quam obrem
semel & his pducatur. Græca. vt Argo, Dido,
Sappho modo genitiui exeat in vs: vt Sapp
phus: itē huiusmodi genitiui Apollo Andro
geo. Cito, cedo, p dic. denuo, illico, modo, p
solū, vñ nūc, quādo, corripuntur. crebro, ergo,
cōiunctio (ergo enī p causa pducitur) ideo mu
tuo, pfecto, sedulo, sero, sūt cōmunia. A deo,
aliquādo, certo, falso, presto, paulo, quo raro
secreto, vsque adeo, vero, & alia omnia à no
minibus ducta producantur. *IESV, tu.*
V terminata producantur. vt amatu, cornu,
In H definetia producantur: vt ah, vah, veh. As
sūt pducēda: vt etas, poetas. excipiuntur quedā
græca genitiui in dis, vel dos mittētia, vt Pal
las, ados, dis: Archas dos, vel dis: itē accusatiui
plurales: vt Delphinas, lāpadas, Troas. Es lōga
sūt: vt dies, doces. excipiēda in quibus nomen,
penes, & es à sū (es. n. ab edo pducitur) es, est
cū suis cōpositis ades, potes: itē græca pluralia
tertiæ declinationis crescētia in singulari ge
nitiuo: vt Dæmones, Gigātes, naiades, illiades
itē corripientia penultimā crescētis genitiui: vt
deses, miles, seges, teres, & similia. ex crescēti
bus pducuntur aries, ceres, fides, paries, pes,

cuius
eripes
Is mo
lis, sci
corrip
ogati
Polyf
vt am
accusa
is, po
famini
is, pyr
Produ
ui qua
plural
adfis,
uis, fax
pfecti
docue
& secū
tis. sec
dem n
legeris
cū dæ p
docue
audier
Os græ
pos, po
pertia

cuius composita sunt communia, vt compes,
cripes & cætera.

Is monosyllaba partim pducuntur vt dis, glis, ^{is}
lis, scis, sis, p suis. & is ab eo is, vis nomē parti
corripiuntur: vt bis, is, p nomē, mis, tis quis iter
ogatiū, satis. queis, pro quibus producitur.
Polysyllaba tā græca quā latina corripiuntur:
vt amāris, ignis, legis, paris. excipe datiuos,
accusatiuos, & ablatiuos plurales: vt dñis, ōne
is, poetis: itē crescētia in genitiuo: vt samnis,
samnitis: delphis, nis: simois, simoentis, pyro
is, pyroentis: salamis, salaminis.
Producuntur secūde psonæ singulares indicati
ui quartæ: itē oēs secūde singulares, quarum
plurales habēt itis penultimā longā, vt audis,
adsis, malis, nolis nescis, uelis itē scis, & sis, quā
uis, faxis. Secunde psonæ singulares præteriti
pfecti subiunctiui corripiuntur: vt amaueris,
docueris, legeris, audieris: itē penultima p mē
& secūde pluralis: vt, amauerimus, amaueri
tis. secūde vero psonæ singulares futuri eius
dem modi pducuntur: vt amaueris, docueris
legeris, audiueris: item in plurali primæ, & se
cūde penultima: vt amauerimus, amaueritis:
docuerimus: docueritis legerimus legeritis,
audierimus, audieritis. tamen si aliquādo cōtra
Os græca pariter, ac latina lōga sūt: heros, ne Os
pos, populos, & os oris in genitiuo, & nomina
p tertiā Atticorum declinationem mittentia

genitiuū i o: vt Apolos, Apolo: androgeos,
androgeo: Anthos, Antho. ex græcis excipi-
untur habentia omicrō: vt chaos, delos, ilios,
lemnos: & communes genitiui, vt iliados,
pallados, tethios, tydeos, tereos: & nomina
secundæ declinationis in os: vt famos, syno-
dos: ex latinis os faciens ossis in genitiuo, &
pos cum compositis: vt compos, impos.

vs

Vs monosyllaba productioni, hærebunt: vt
grus, itus, mus, plus, pus, rus, sus, thus. Poly-
syllaba corripuntur: vt, lepus, legimus, lucius,
marius. excipiuntur crescentia in genitiuo pe-
nultimam producenti, & desinēti in vris, vris,
vel vdis: vt tellus, vris, salus, tis: virtus, tis: itē
quorum genitiuus desinit in vntis: vt cerasus,
cerasuntis: hydus, hydruntis: opus, opuntis.
Producuntur quoq; græca à π ovs: vt melam-
pus, sciopus: item græci genitiui: vt mantus,
sapphus: & nominatiui, quorum vocatiui de-
sinunt in u: vt panthus, o panthu.

Producuntur genitiui singulares, nominatiui
& accusatiui, & vocatiui plurales quartæ: vt
manus, visus.

B.D.
M.T

B.D. M. T, terminata: vt ab, ad, donum ca-
put, corripienda. tollenda terminata in D, T,
diphthongo præcedente: vt aut haud: & syn-
copata: vt, it, mugit, obit: pro iuit, mugiuit,
obiuit. fumat apud Vergilium præsentis est
temporis, nō præteriti: vt quidam tradidere.

Illud ē haud inutile scitu: proprium esse mu-
tarum vocales natura correptas habere, prae-
ter C in quo variat.

C terminata producuntur, vt dic, duc, lac, hic C
summa grammaticorum incuria cōvincitur.
omnes. n. vno ore, nullo adhibito teste con-
tendunt, lac corripī, sed illud arbitror quod
vulgo dici solet, cæcus cæcum adhibens ducē
cætera nota sunt. ego exemplis produci osten-
dam. lac asinæ, placideq; bouis prodesse lo-
quuntur qualem cum teneris lac instilaret a-
lumnis Fac item contra gramaticos produci-
tur. durius incedit fac ambulet omne papille.
& hæc est castior lectio. Hos fac armenios, hæc
est danaeia Persis. nunc primum fac istæc vt
lauet, post deinde. sed grandiore gradum
ergo fac ad me obsecro. altera. n. est syllaba
spōdei quando corripitur face legēdū nō fac.
Hic aduerbium producitur. hic pronomē,
donec, nec, corripuntur. hoc est commune,
vt ē aliquando hic. Plauto corripitur hoc.
Hæc monosyllaba in L sunt producenda: nil,
sal, sol. item polysyllaba barbara: vt Israel,
Michael, Raphael.

Consul, facul, famul, fel, mel, ranaquil, vel, &
cætera omnia in L. corripienda. Pol item bre-
ue est teste Stoa citante exemplum Ennii, Et
Terentii autoritate in Andria. sane pol illa
temuleta est mulier, & temeraria & Andrea.

Sere-
nus.
Pōta-
nns
li. v d
amo
cōiu.
Cui. i
de re
idē i.
d A;
Ter.
And.
Plau
i cur
gu

Alciari, in quodam epigrammate in laudem
Quintiani, cui Echo responder, an varro nro
tempore ædepol est.

N. N. tam græca, quam latina longa sunt. vt titā
salamin, hymen, agamemnon. corripuntur
an, ain, dein, egon pro egone, exin, forsā for/
sitā in, men, satin, subin, tamen, cum com/
positis attramen, viden: item neutra verrentia
E vltimam nominatiui in i breuem penult/
mam genitiui: vt flamen minis: lumē, minis:
nomen, minis: pecten, inis: item accusatiui in
in. vt Parin: & in on per omicron: vt ilion: &
accusatiui in an a nominibus in à (nā à nomi/
natiuis in as, vel es longam, vt Aeneas, Aene
an, Anchises, anchisen producantur) vt Aegi
nan, Deidamian, Oñan.

R. Monosyllaba in R producuntur: vt cur, far, fur
lar, nar, par, ver: excipiuntur fer, per, ter, vir,
cū compositis. cor aut, & cōposita a par sunt
communia ait Quintia. alii vero, & fortasse
melius, produci.

Poly syllaba tā græca quā latina sunt corrip/
ēda: vt Cæsar, amet, martyr, amor, murmur.
sed ex latinis excipiuntur puluinar, trifur, tor
cular. celtiber est cōmune, ex græcis omnia à
terminatis in natiuo i n: vt aer, æther, chara
cter: crate, riber spinter α πο τ Α η ρ, αι θ η ρ: χ η ρ α κ
τ η ρ, κ ρ α τ η ρ i β η ρ, σ π ι θ η ρ, Pater vero & Mater
semp corripunt finalem, propterea quod à

secundo casu formantur abiecta os: vt πατήρ,
πῆγος, Pater. μήτηρ, μήτερος, Mater.

De qua uordecimi Metaplasmi speciebus.

Utilissimam etiam duximus Hercules harū
figurarum cognitionem quas nullo fere ne
gotio memoria mandare poteris.

Synæresis est duarum vocaliū naturaliter di
uisarū in vnā contractio: vt, Pheron, p phae
rō: aluaria, pro aluearia: huic, cui, monosylla
ba. sed quædā, in quibus talis collisio fieri so
let, diuisa aliquādo legūt: vt huic, & cui. assur
rexit huic, coxit quot torridus auster. ille cui
ternis capitolia celsa triūphis. in his sūt disyl
laba. Diæresis a δι-ρέω, id est diuidere diuisio
dicitur est vnus syllabæ in duas diuisio: vt,
syluæ trisyllabum apud Horatium. Prothesis

ἀπὸ id est ante, & θέσις positio, hoc est appo
sitio, v'l præpositio. fit, cum litera, vel syllaba
apponitur principio dictionis: vt gnate, pro
nate tetulit, protulit. Aphæresis ἀφαίρεσις
ablatio dicitur, fit cum principio dictionis
aufertur aliquid: vt, pone mctū, pro depone.

Epenthesis ἀπὸ ἐπι-, & ἐν, quæ cōiuncta signifi
cant inter, & θέσις, positio, vt sit interpositio.
fit, cū in media dictione litera. vel syllaba inse
ritur: vt, reppulit, gemino pp, pro repulit, ali
tuum, pro alitum. Syncopa ἀσύν, id est, con
&, ὑπόπτο incido, concisio dicitur, fit, cum literæ,
vel syllabę de media dictione auferuntur, vt,

Epen
thesis

Para dixti pro dixisti, obit, pro obiuit. Paragoge α
goge παρ' α, quod est ad, & αγωγη ductio, vt sit pro/
ductio. fit, cum ad finem alicuius dictionis
aliquid apponitur: vt dicer.

Apocope ab ἀπο, idest ab, & κοπω scindo, ab/
scisio latine dicitur. fit, cum de fine alicuius
dictionis literæ, vel syllabæ detrahuntur: vt
Achilli pro Achillis. Ectasis ab ἐκτείνω, produ
co productio dicitur. fit cum syllaba natura
breuis extenditur: vt, Italia prima producta,
quæ natura alioqui corripitur, naufragia me
dia lōga, hæc etiam Diastole appellatur.

Systole συστέλλω, quod est corripio, corre/
ptio dicitur fit cum vocalis natura longa cor
ripitur: vt, orion prima correpta, cum sit
natura longa.

Syna
loeph
Anti
thesis

Ellipsis ab ἐκ, & λείπω, idest deficio, & inter/
pretatur elisio. Synaloephe συνάλλω, idest
coniungo, & interpretatur collisio. Antithe/
sis ab ἀντι, idest pro, & ὁμοις positio proposi/
tio dicitur, fit, cum litera pro litera ponitur,
vt olli pro illi. Metathesis ἀμείνω, idest trans, &
ὁμοις positio, transpositio dicitur, fit, cū literæ
de loco, in alium locum transferantur, nullo
detrimento dictionis: vt, Euandre, pro Euā
der, Tymbre, pro Tymber,

GRATIAS TIBI DOMI
NE IESV.

74625

Urin
Gruene. Marmelade
Gruene. Marmelade
B

